

Dziennik Powszechny

W NIEDZIELĘ dnia 16 Października 1831 roku.

N^{ro} 282.

Część Urzędowa.

JENERAŁ JAZDY, HRABIA WITT
Gubernator Miasta Warszawy.

Doniesieniem mi zostało i sam naocznie przekonalem się, że urzędnicy zdrowia, którzy zostawali w służbie w czasie rewolucyi, dają się widzieć po ulicach ze znakami do officer-skich zbliżonemi. Gdy znaki takowe niebyły przepisane w Woysku Polskiem przez NAYIAŚNIEYSZEGO CESARZA JMCI KROLA, zaleconem im zostaje zdjąć takowe natychmiast i nadal onych nie używać.

Co się tycze urzędników zdrowia rodem z Zagranicy, którzy w tymże czasie weszli do służby w woysku Powstańców, ci, ulegając powyższemu przepisowi, stawić się mają każdy u Konsula swego Narodu, końcem dopełnienia formalności potrzebnych dla zyskania paszportu do swego kraju.

w Warszawie dnia 4 (16) Października 1831.

LE GENERAL de CAVALERIE COMTE de WITT
Gouverneur Militaire de Varsovie.

Il vient de m'être rapporté, et je me suis convaincu moi même, que des officiers de santé, qui ont servi pendant la revolution, se font voir dans les rues, avec de marques distinctives, rapprochant de celles d'Officiers. Comme ces marques n'ont pas été prescrites dans l'armée Polonoise par SA MAJESTÉ L'EMPEREUR et Roi, il leur est enjoint de les quitter incontinent et de n'en plus faire usage à l'avenir.

Pour ce qui concerne les Officiers de Santé natifs de l'Etranges qui sont entrée au services pendant l'insurrection, ils deveront, en se conformant à l'injonction sous mentionnée se presenter chacun au Consul de sa Nation, a fin de remplir les formalites nécessaires pour obtenir un passeport, à l'effet de rentrer dans leur pais.

Varsovie le 4 (16) Octobre 1831.

Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredyto-
wego Ziemskiego.

Ma zaszczyt uwiadomić wszystkich właścicieli dóbr Ziemskich Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu zastawionych, iż teraz po przywróceniu komunikacyi z wszystkiemi Woiewództwami, Królestwo Polskie składającemi, wydane zostały rozporządzenia do wszystkich Dyrekeyów szczegółowych po Wdztwach, iżby czynności Towarzystwa załatwiała, a zarazem wzywa ich, ażeby każdy należności przypadające Towarzystwu do kassy swojej Dyrekeyi Szczegółowej, lub do kassy Dyrekeyi Głównej uiścił, inaczej zaś takowe środkami exekucyi prawem wskazanemi poszukiwane niezwłocznie będą.

w Warszawie d. 13 października 1831 r.

Prezes, Cieszkowski.

Pisarz, Drewnowski.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

Z upoważnienia Dyrekeyi Jlney Poczty, re-
skryptem z dnia 11 b. m. i r. do N. 9,244
uwiadamia się ninieyszem publiczność: iż na
dniu 18 b. m. i r. o godzinie 10 z rana, od-
będzie się w domu Pocztownym głośna licy-
tacya in plus na sprzedaż publiczną koni, bry-
czek i sprzętów do pocztalteryi polowej na-
leżących.

w Warszawie dnia 14 Października 1831.

Franciszek Kühnel.

2gi Inspektor Jlny Poczty.

Kommissya Nadzoru budowl korony po-
dać do publiczney wiadomości, iż w Zamku
Królewskim w Biorze swoim w dniu 25 m. i
r. b. o godzinie 10 z rana, odbędzie się licyta-
cy a in plus na wydzierzawienie oberży w Ła-
zienkach Królewskich exystującey. Warunki
każdego czasu przeyrzane być mogą.

w Warszawie d. 11 Paź: 1831 r.

z polecenia Kommissyi

Emich Sekret.

W d. 19 Października 1831 r. o godzinie
9 z rana i dni następnych w domu przy ulicy
Przejazd pod nrem 649 przez publiczną licy-
tacyę więcej dającemu i przybicie otrzymują-
cemu za gotowe courant pieniądze sprzedawa-
ne będą różne kosztowności, meble, suknie,
bielizna, sprzęty i naczynia domowe i t. d.

Woyciech Janowski Kom. Są.

Część Nieurzędowa.

P O L S K A

z Warszawy 16 Października

— Dziś odbędzie się uroczyste Nabożeń-
stwo i wielka parada wojskowa między Szczę-
śliwiami i Wolą. Gwardye Cesarskie, równie
i wojsko wszelkiej broni, konsystujące
w Warszawie, udało się dziś od rana w to
miejsce.

— Jenerał porucznik Kobłakow, Jenerał ma-
ior Weymar przyjechali dnia wczorayszego do
Warszawy. Hrabina Celina Działyńska wyie-
chała do Krakowa.

— Listy zastawne Polskie ciągle się pod-
noszą za granicą.

— Na ostatnich targach Warszawskich pła-
cono za korzec Zyta zł. od 23 do 30. Pszeni-
cy od 36 do 40. Jęczmienia od 23 i pół do
26. Owsa od 14 do 16 i pół. Siana furę jedno-
konną od 18 do 30; parokonną od 40 do 60.
Słomy furę od 12 do 18.

— Przez Wilhelma Cherry wydany został
w Lipsku romans z dziejów polskich w języ-
ku Niemieckim, pod tytułem: *Wanda Wie-
łopolska, oder das Recht der Gewaltigen* (czy-
li prawo władców). W Wenecyi w drukar-

ni Alvisopoli wydano dziełko o Polsce, zawie-
rające w krótkości dzieie, obyczaje, zwycza-
ie, język i statystykę naszego kraju.

— ** *Wyiątek z listu pisanego z okolic
Ciechanowa dnia 10 Października.* — Cho-
lera, która w okolicy naszej zupełnie już usta-
ła, znowu się zjawiać zaczyna. W tych dniach
pokazała się w kilku wioskach i dosyć iest
zjadliwą. — Sieyba iesienna odbywa się u nas,
jak kto może; w wielu jednak miejscach dla
braku ludzi, nawet żyto niezupełnie ieszcze
zebrane. Od granic Pruskich znowu tak, jak
dawniej było, kozacy odbywają straż pogra-
niczną.

— Rząd gubernialny Wileński podał do
powszechney wiadomości, aby nikt niezgła-
szał się do władz z prośbą o paszporta za
granicę; gdyż te wydawane być nie mogą.
Sądziemski w Oszmianie wzywa interessentów,
aby się zgłaszali osobiście lub przez pełno-
moeników, naydaley do d. 13 października,
dla prowadze ia spraw zaległych, które nay-
daley od dnia tego zaczną być wolane, a
które z powodu ubycia wielu adwokatów,
bez urzędowego ogłoszenia mogłyby narazić
strony na straty.

R O S S Y A

z Petersburga 1 Października.

— Przy upływie 10 letniego terminu ożna-
czonego ukazem z dnia 8 (20) Października
1820, potrzeba było przystąpić do nowego u-
rządzenia handlu i cel w prowincyach Zakau-
kazkich, aby z jednej strony zastosować ie do
zmienionych okoliczności i teraźniejszey
rozległości tych krajów, równie iak do ko-
rzyści narodowego przemysłu, z drugiej zaś
strony, iłoby tylko można, ułatwić handel z
zagranicą. Ztego powodu na wniosek Mini-
stra Skarbu wydanem zostało pod dniem 3
(15 Czerwca) postanowienie Cesarskie, częścio-
wo umieszczone w gazecie handlowey z dnia
30 Września. Podług zawartych w pierwszym
rozdziale przepisów ogólnych, naczelnie do-
wodzący w wspomnianych prowincyach, ma
przedsięwziąć skuteczne kroki ku zabezpiecze-
niu goscinców handlowych i wyiednaniu opie-
ki dla handlujących u pogranicznych władz
tureckich i perskich. W Astrachanie urządzo-
na będzie szkoła żeglarska. Podług przepi-
sów rozdziału drugiego przy brzegach Zakau-
kazkich Euxiniu, ma być zaprowadzona eu-
ropeyska taryfa cel z niektórymi modyfikacy-
ami; niewolno wszakże z tamtąd wprowadzać
w głąb Rosyi towarów europeyskich azyatyc-
kich, ani kolonialnych, które wprost z zagra-
nicy, lub z innych portów rosyjskich przy-
bywają do prowincyi Zakaukazkich.

z Jsmailowa 12 września.

— Wczoray w dniu Śgo Alexandra, odbyło
się tu uroczyste nabożeństwo. Przy zanuceniu
hymnu za pomyślność NAYIAŚNIEYSZEGO CES. i
dostoyney Jego Rodziny, straż ogniowa flotyli
na Dunaju, dała 101 razy ognia z dział. Na-

stępnie dowódca 38 pułku strzelców *Anakiew* dał obiad, przy którym wznoszono toasty za pomyślność *Rodziny Cesarzkiej*, nowo narodzonego Wielkiego Xięcia, wojsk rosyjskich i wszystkich wiernych poddanych. Z brzękiem pucharów mieszała się muzyka polowa i radośne hurra! wszystkich obecnych. Żołnierze iedli w domu pobliskim, wieczorem miasło oświecono. — Tegoż samego dnia o godzinie 7 z południa powstał pożar wśród miasta, niedaleko od bud drewnianych. Natychmiast strzelcy przybiegli do gaszenia, a za przykładem ich i reszta mieszkańców. Szczęściem, iż zupełna panowała cisza, a wspólne ich usiłowania, nie dozwoliły rozszerzać się pożarowi, tak, iż tylko jedna część miasta uciepiała.

— *Pszczota północna* donosi z Werchne Udins (w gubernii Irkuckiej 6388 wiorst od Petersburga). Dnia 3 Sierpnia w czasie zmroku po zachodzie słońca, nastąpiła zupełna jasność, tak, iż można było czytać najdrobniejsze pismo i ta trwała przez noc całą. Ognisko tego zjawiska światła, niemającego podobieństwa do zorzy północnej, ukazało się z początku między północą a zachodem i powoli się posuwało ku wschodowi. O północy znajdowało się właśnie w kierunku północnym, a potem zbliżyło się do wschodu słońca. — Korrespondent wyprowadza ztąd wniosek, że zjawisko to pochodziło wprost od słońca. Xiężyc był na schodzie i wszedł o godzinie 12, lecz bez blasku i czerwony. Południowy widok pokrywały chmury, na północnym mgła się wznosiła; tu i owdzie połyskiwały gwiazdy.

ANGLIA

z Londynu 5 Października.

— Wczoraj w Wydziale spraw zagranicznych odbyła się rada gabinetowa; trwała przez 2 godziny.

— Pełnomocnicy pięciu Mocarstw mieli w poniedziałek z rana trzygodziną konferencją i wczoraj o godzinie 4 po południu zebrał się znowu w wydziale spraw zewnętrznych.

— Posłowie hiszpański i belgijski naradzali się wczoraj z Ministrem spraw zagranicznych.

— *Times* przyznaie teraz, że xiężniczki krwi królewskiej niezupełnie zgadzają się z królem względem bilu reformy.

— Stan giełdy od wczoraj nie się niezmienił. Każdy jest zajęty ukończeniem dyskusyj w Izbie wyższej; lecz mniemania w tym względzie tak są podzielone, że niepodobna powiedzieć na którą się stronę przeważa. — Jedyne wypadek, na który się wszyscy zgadzają jest ten, że skutki odrzucenia bilu byłyby najszkodliwsze dla kredytu publicznego, a bardzo wątpliwe dla spokojności kraju.

— Mówią w publiczności, iż gabinet ponowił znowu zamiar mianowania Parów. Lord *Brougham* miał się oświadczyć, aby środka tego natychmiast użyto, przeciwnie lord *Grey* radzi oczekiwać rozstrzygnięcia Izby wyższej względem drugiego czytania bilu o reformie.

— *Courier* zbliża upowszechnioną pogłoskę, jakoby wojska zgromadzone teraz w okolicy Cork miały się udać na flocie admirała *Codrington* do Lizbony. Według wspomnianego dziennika, zgromadzone koło Cork 4 lub 5 pułków, są przeznaczone na morze śródziemne i do Indyi zachodnich, gdzie mają zastąpić inne pulki.

BELGIA.

z Antwerpii 5 Października.

— Tutejszy dziennik powiada: że wiadomość o przedłużeniu zawieszenia broni do d. 25 Października winni iestestny grzeczności angielskiego konsula.

— Hollenderska flotta przy Lillo, gdzie stoi 3 korwety, została powiększona i okrętem wojennym. Inna flota stoi przy Pyp-Taback, inna przy warowni St. Maria.

FRANCYA

z Paryża 4 Października.

— Wczoraj o godzinie 2 w południe król przyjmował w pałacu Tuileryów ciało dyplomatyczne. Obecne temu były królowa i xiężniczki.

— Na przedwczorajszych pokojach w Tuileryach znajdowali się także Jenerałowie *Guilleminot* i *Fabvier*. Pierwszy, iak *Courrier français* donosi, wyjechał do Dunkierki, a za powrotem swoim, który w krótkce ma nastąpić, postawi współobywateli w możności ocenienia postępowania jego w Stambule.

— Xiężęta *Orleans* i *Nemours* wyjechali do Maubeuge w nocy z d. 2 na 3 b. m.

— Członkowie ciała dyplomatycznego zebrał się przedwczoraj na konferencją.

— Pierwszy obwód wyborczy departamentu niższego Renu w Strassburgu, w miejsce jenerała *Lafayette*, który się oświadczył dla *Meaux*, obrał deputowanym p. *Voyer d'Argenson*. Dziś drugi obwód wyborczy ma obrać w miejsce P. *Lafitte* innego deputowanego. Według wszelkiego podobieństwa wybór padnie na P. J. *Lefebvre*, który już w r. 1830 reprezentował w izbie tutejszy 11 obwód.

Vice-brabia *Cormenin* w artykule podanym do dzienników, *Courrier français* i *National* chce, aby usunięto izbę parów, i iak iedna tylko iest władza wykonawcza, tak chce mieć iedną prawodawczą.

— Dnia 1. b. m. przybył Xiężę *Mortemart*.

— Lord *Granville* wyjechał do Londynu, chcąc mieć udział przy rozprawach nad bilem o reformie.

— Dzienniki tutejsze umieściły następujący wykaz protokółów konferencji Londyńskich od nr. 35 aż do 44. niepodając jednakże źródła, któreby mogło stwierdzić ich powagę. Dnia 3 Września konferencja żądała od stron obudwóch przedstanowczey odpowiedzi na następujące trzy punkta. 1 Względem ustanowienia granic; 2 sprawy Luxemburga; 3, podziału długu. Dnia 5 Września pełnomocnicy Hollandyi złożyli swoją deklarację, zupełnie zgodną z postanowieniami protokołu z dnia 20 Stycznia, pełnomocnicy Belgii dopiero 21 Września złożyli swoje oświadczenie: iż we wszystkim zamierzają stosować się do 18 artykułów przedwstępnych, później niż protokół z dnia 20 Stycznia ustanowionych. Protokół 35 zawiera przyjęcie pełnomocnictwa od pana *Van de Weyer*; 36 mówi o sprawie Luxemburga i wyraża życzenie, aby pełnomocnicy Prussi Austrii opatrzyli się pełnomocnictwami związku niemieckiego. Protokół 37 zawiera oświadczenia stron obudwóch względem przystąpienia do zawieszenia broni; zaś 38, ma na celu wstrzymanie zalewów okolic Antwerpii i zniszczenie baterii, wzniesionych przez Belgiczyków podczas zawieszenia broni. Protokół 39, sięga się do warowni i oświadcza, iż Francya niebędzie mieć udziału

przy rozpoczętych w tym względzie negocjacjach; 40, protokół, dotyczy wzajemnej wymiany ienców wojennych i mianowania kommissarzów do urządzenia okoliczności zalewów. Czerdziesty pierwszy wyraża zadowolenie z oświadczenia Francyi, iż chce cofnąć wojska swoje z granic Belgii. Czerdziesty drugi z dnia 24 Września dotyczy W. xięstwa Luxemburg. Pełnomocnicy Austrii i Prus załą się w imieniu związku niemieckiego, na postępowanie Rządu belgijskiego w Wielkiem xięstwie i wkładają na niego odpowiedzialność. Konferencja przyjmuje to oświadczenie do protokołu, i poleca podać je do wiadomości Rządu Belgijskiego. W czerdziestym trzecim protokole, przyjęto odpowiedź pełnomocników Belgii na protokół z dnia 3 Września i oświadczone, iż obudwom stronom udzieli wzajemne ich odpowiedzi, żądając, aby uwagi czynić się mające, podane były do dnia 26.

— Obiedwie strony uczyniły zadosyć temu wezwaniu, a 44 protokół z dnia 26 Września opiewa, iż względem żadnego z tych punktów nie zbliżono się do siebie i że nowe explikacje tegoż samego rodzaju, służyłyby tylko do przedłużenia na czas niepewny nieprzyjacielskich kroków i nieszczęścia. W skutek tego konferencja sama, z doszłych ią odtań doniesień, ułoży szereg artykułów, mogących posłużyć za podstawę stanowczego traktatu między obudwoma stronami.

NIDERLANDY

z Hagi 6 Października.

— Przed kilku dniami wyjechał znowu urzędnik z Ministerjum spraw zewnętrznych do Londynu, z oświadczeniem przystąpienia naszego Rządu do przedłużonego do dnia 25 b. m. zawieszenia broni, i mocną protestacją przeciw ponowieniu tegoż przedłużenia. Mówią także o bliskim wyjeździe króla do głównej kwatery naszego wojska.

— W miejsce wezwanego na Gubernatora Utrechtu P. *Toulon*, który występuje z Izby drugiej, mianowały stany hollenderskie członkiem teyże Izby Jenerałnego Adwokata P. *Bordes*. W Herzogenbusch zrobiono także nowy wybór, który wypadł wduehu ministeryalnym.

— Posiedzenie stanów Jeneralnych skończy się w sobotę dnia 15 b. m. Czas wyznaczony ustawą do rozpoczęcia nowego posiedzenia, zaczyna się dwoma dniami później.

ROZMAITOŚCI

— W dziele G. H. *Schuberta*, wydanem w roku 1830 pod tytułem *Historja Duszy*, w rozdziale o wpływie duszy na ciało, znajduje się na str. 816 następujące godne uwagi miejsce: „W czasie morowej zarazy, panującej w Anglii w latach 1635 i 1636, zbyt uczynna ostrożność powiększała obawę a przeto i moc choroby, pominięcie zaś tych środków okazało dobroczynny wpływ w leczeniu. Tak się działo i przy zarazie, którą *Tucidides* po mistrzowsku opisuje: najgroźniej zaraza panowała nie w samym zatrutym wyziewie choroby, lecz w zwątpieniu i bojaźni śmierci. Według świadectwa *Pugnet*a, w r. 1800 więcej żołnierzy umarło z powodu lękania się lazaretu, niż na febrę; bojaźń ich była tak wielka, że prawie wszystkim przenoszonym do lazaretu zrzadzała pomieszanie umysłu. Lekarz *Arajuela*, którego hiszpańskie ministeryum przesłało do Malagi, dla użycia najlepszych środków przeciw panującej tam żółtej febrze, zaraz za swoim przybyciem kazał otworzyć wszystkie kościoły i szkoły, iako też miejsca zabaw. Po ustaniu tey klęski śpiewano po kościołach *Te Deum*, oświecono miasto i obchodzono rozmaite publiczne uroczystości; chociaż uśmierzenie obawy mieszkańców nie zaciągnęło pożądane skutki, widocznie iednakże działało dobroczynnie, i po upływie iednego miesiąca choroba zupełnie ustała.“

Wydawca K. M. Grabowski.